

Actieplan optimalisatie verdoofd castreren

Introductie verdoofd castreren

In de Verklaring van Noordwijk is door partijen afgesproken dat gestreefd wordt om voor 2015 te stoppen met de castratie van beerbiggen. In de periode tot stoppen wordt als tussenoplossing het verdoofd castreren toegepast.

De afspraken die in de verklaring van Noordwijk zijn gemaakt hebben er toe geleid dat er in een kort tijdsbestek wetenschappelijk onderzoek heeft plaatsgevonden naar de meest pijnverdovende en praktisch toepasbare methode en op basis hiervan apparatuur is ontwikkeld en is geïntroduceerd bij alle zeugenhouders in Nederland. Tevens zijn IKB controlemodules ontwikkeld en vastgesteld en hebben slachterijen hun inkoopvoorwaarden aangepast. Hierover zijn goede afspraken gemaakt met sectororganisaties LTO en NVV en ketenpartners.

In de oktober 2008 hebben NVV en LTO cursusbijeenkomsten georganiseerd. Tijdens deze bijeenkomsten hebben de deelnemers hun certificaat verdoofd castreren behaald. Begin 2009 zijn de zeugenhouders gestart met verdoofd castreren. Begeleiding van dierenartsen, leveranciers van apparatuur en IKB controleurs tijdens bedrijfsbezoeken heeft plaatsgevonden en er is veel voorlichting via de agrarische bladen aan zeugenhouders gegeven om, in aansluiting op de gegeven cursussen, het verdoofd castreren in de praktijk goed ten uitvoer te brengen. Tijdens bijeenkomsten van NVV en LTO zijn ervaringen uitgewisseld en zijn de positieve ervaringen van varkenshouders via rapportages in de landbouwbladen uitgedragen en is informatie uitgewisseld over het optimaliseren van de arbeidsorganisatie, het goed afstellen van de apparatuur en het opbouwen van routine. Via IKB zijn de controles opgestart en stap voor stap geïntensiveerd. Slachterijen monitoren of hun aanvoer van slachtvarkens voldoet aan de eis van verdoofd castreren.

Evaluatie eerste half jaar 2009

In opdracht van de partijen, die de Verklaring van Noordwijk hebben ondertekend, is door LEI en Wageningen UR Livestock Research in de zomer van 2009 een evaluatie uitgevoerd naar de uitvoering in de praktijk, de ervaringen van de zeugenhouders met het verdoofd castreren en de beleving van de verschillende betrokken partijen met betrekking tot de gemaakte afspraken. Het onderzoek is gefinancierd door Productschap Vee en Vlees (PVV) en het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV).

De resultaten van de evaluatie geven aan dat, tegen de achtergrond van de snelle ontwikkeling en invoering van verdoofd castreren, de uitvoering goed verloopt. Uit de evaluatie blijkt wel dat een groep zeugenhouders twijfels heeft bij de 'welzijnswinst' van verdoofd castreren. Dit beïnvloedt hun motivatie en hun weging van de voor- en nadelen. Uit de praktijk komt naar voren dat de technologie niet altijd optimaal functioneert en daardoor niet alle biggen voldoende worden verdoofd. Dit heeft ook te maken met aanpassingen die ondernemers zelf doen aan de apparatuur.

Met de introductie van de verdoofde castratie is een belangrijke stap gezet op het punt van dierenwelzijn, die internationaal gezien toonaangevend is. De partners van de Verklaring van Noordwijk zien de aanbevelingen van het evaluatieonderzoek dan ook als het zetten van de puntjes op de 'i'.

Actieplan

In aansluiting op de aanbevelingen stellen de partijen van de verklaring van Noordwijk voor de volgende acties uit te voeren:

1. Overleg met de leveranciers van de verdovingsapparatuur om de gesignaleerde ongemakken op te lossen en er voor te zorgen dat er altijd sprake is van voldoende verdoving. In dit overleg kan worden bepaald of het oprichten van een specifiek servicepunt noodzakelijk is en kan de noodzaak voor een periodieke ijking van de verdovingsapparatuur worden besproken.
2. Het sturen van een brief aan alle zeugenhouders waarin een aantal punten nogmaals onder de aandacht worden gebracht. Punten die hierin aan de orde komen zijn toelichting effect van verdoofd castreren op dierenwelzijn, werkwijze bij problemen met de apparatuur, melden van bijwerkingen, mogelijkheden voor pijnbestrijding en de stand van zaken met betrekking tot de eindoplossing.
3. Het organiseren van bijeenkomsten met dierenartsen en voorlichtingsorganisaties om de stand van zaken en actiepunten door te spreken. Dit met als doel dat dierenartsen en voorlichters de varkenshouders optimaal kunnen ondersteunen en klachten gericht kunnen worden aangepakt en geregistreerd.
4. Ondersteuning van de genoemde acties met gerichte artikelen in landbouwbladen en organisatiebladen.

Voorgesteld wordt deze activiteiten te laten uitvoeren door een projectcoördinator. De acties worden in 2010 uitgevoerd.